

POSTANOWIENIE

24 czerwca 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Mariusz Załucki

na posiedzeniu niejawnym 24 czerwca 2024 r. w Warszawie

w sprawie z wniosku A. G.

z udziałem J. S., R. G., M. G., J. G.

o podział majątku wspólnego, zniesienie współwłasności i dział spadku,

na skutek skargi kasacyjnej J. S.

od postanowienia Sądu Okręgowego w Krakowie

z 2 marca 2023 r., II Ca 2665/19,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2. przyznaje i poleca wypłacić adwokatowi P. W. przez Sąd Okręgowy w Krakowie kwotę 5 400 (pięć tysięcy czterysta) złotych w tym VAT, tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej J. S. z urzędu.

UZASADNIENIE

J. S. – uczestnik postępowania z wniosku A. G. o podział majątku wspólnego, zniesienie współwłasności i dział spadku wywiódł skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w Krakowie z 2 marca 2023 r., którym Sąd dokonał podziału nieruchomości wspólnej na działki.

Pozwany uzasadnił wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania występowaniem w sprawie następujących zagadnień prawnych:

a) Czy sąd, dokonując oceny zasadności sposobu podziału nieruchomości, związany jest stanowiskiem biegłego, czy może powinien każdorazowo samodzielnie ocenić wszystkie okoliczności, zarówno przemawiające za danym sposobem zniesienia współwłasności, jak również okoliczności sprzeciwiające się danemu sposobowi podziału?

b) Czy w sprawach o zniesienie współwłasności lub dział spadku możliwe jest uwzględnienie zarzutu nadużycia prawa podmiotowego (art. 5 k.c.), w przypadku, w którym jedna ze stron postępowania forsuje sposób podziału nieruchomości korzystny jedynie dla niej, który to sposób narusza istotnie interes innego uczestnika?

Wskazał również na oczywistą zasadność skargi, ponieważ – jego zdaniem - działka została podzielona w sposób sprzeczny ze społeczno-gospodarczym interesem.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy wielokrotnie wskazywał już, że zagadnienie prawne musi opisywać problem nowy, nierozwiązany dotychczas w orzecznictwie, a którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Zagadnienie powinno odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni, nie może mieć charakteru kazuistycznego i służyć uzyskaniu przez skarżącego odpowiedzi odnośnie do kwalifikacji prawnej pewnych szczegółowych elementów podstawy faktycznej zaskarżonego rozstrzygnięcia. Przedstawiony problem powinien być bowiem zagadnieniem wyłącznie prawnym, nie zaś faktycznym (zob. np. postanowienia SN z 29 maja 2024 r., I CSK 1972/23; z 28 maja 2024 r., I CSK 3902/23; z 22 maja 2024 r., I CSK 3877/23; z 21 marca 2024 r., I CSK 1797/23; z 13 marca 2024 r., I CSK 3806/23; z 25 stycznia 2024 r., I CSK 110/23; z 11 stycznia 2024 r., I CSK 3937/23).

Powołanie się na przyczynę kasacyjną przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga natomiast wykazania, że zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni i w wyniku takiego naruszenia prawa zapadło w drugiej instancji orzeczenie oczywiście wadliwe. O

przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje samo oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego przez sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Skarżący zaś powinien uzasadnić tę przesłankę, wskazując jedynie na argumenty mieszczące się w zakresie kognicji Sądu Najwyższego. Nie może więc powoływać się na wadliwość ustaleń faktycznych, ani opierać na innych faktach niż stanowiące podstawę rozstrzygnięcia (zob. np. postanowienia SN z 7 grudnia 2023 r., I CSK 5630/22; z 8 listopada 2023 r., I CSK 3494/23; z 20 października 2023 r., I CSK 1631/23 oraz z 25 września 2023 r., I CSK 903/23).

Skarżący sformułował przedstawione zagadnienia w oparciu o własne, subiektywne przekonanie o braku zasadności podziału nieruchomości dokonanego zaskarżonym postanowieniem. Z ustaleń faktycznych sprawy wynika, że w sposób konsekwentny, w toku całego postępowania utrzymywał on stanowisko, że podziału działki należało dokonać wzdłuż, a nie w poprzek. Nie przytoczył jednak żadnych argumentów, poza opinią własną, które uzasadniałyby jego zdanie w sposób obiektywny. W sprawie przeprowadzono dowody z opinii biegłych, sądy meriti wszechstronnie badały położenie nieruchomości w świetle art. 623 i art. 624 k.p.c., zaś końcowo ustalony stan faktyczny oraz praktyczne wniosku wysnute na jego podstawie są konsekwencją tych działań. Na mocy art. 398³ § 3 oraz art. 398¹³ § 2 k.p.c. w kognicji Sądu Najwyższego nie mieści się powtórna ocena okoliczności faktycznych sprawy. Skarżący ma rzecz jasna prawo do własnego stanowiska, jednak obowiązkiem Sądu Najwyższego jest oparcie swych rozstrzygnięć na ustaleniach poczynionych przez sądy powszechne rozpoznające sprawę.

Z powyższych przyczyn Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania, o kosztach pomocy prawnej udzielonej uczestnikowi postępowania z urzędu rozstrzygnął zaś na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 i § 5 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie.

[SOP]

(r.g.)